

GALT & TAGGART
CREATING OPPORTUNITIES

სს გალტ ენდ თაგარტი

2018 წლის

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2018 წელი

შინაარსი

ბალანსი	1
მოგებისა და ზარალის ანგარიშგება	2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება	3
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	4
ასსნა-განმარტებითი შენიშვნები	5
შენიშვნა 1 ფული ბანკში	21
შენიშვნა 2 რეალიზებადი ფასიანი ქაღალდები	21
შენიშვნა 3 სავაჭროდ ფლობილი ფასიანი ქაღალდები	21
შენიშვნა 4 დარიცხული მოთხოვნები	21
შენიშვნა 5 ძირითადი საშუალებები	22
შენიშვნა 6 საინვესტიციო ქონება	22
შენიშვნა 7 ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში	22
შენიშვნა 8 ინვესტიციები ასოცირებულ საწარმოებში	22
შენიშვნა 9 არამატერიალური აქტივები	23
შენიშვნა 10 მოთხოვნები გაცემული სესხებიდან	23
შენიშვნა 11 მოკლევადიანი ვალდებულებები	23

სს გალტ ენდ თაგარტი
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

თანხები მოცემულია ერთეულ ლარებში

	შენიშვნა	2018	2017
მიმდინარე აქტივები			
ფული ბანკში (სადილერო)	1	1,121,074	4,201,028
ფული ბანკში (კლიენტები)		14,884,880	25,099,766
რეალიზებადი ფასიანი ქაღალდები	2	535,320	-
სავაჭროდ ფლობილი ფასიანი ქაღალდები	3	4,476,798	5,961,688
სხვა აქტივები	4	1,314,524	4,474,914
სულ მიმდინარე აქტივები		22,332,596	39,737,395
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5	289,313	308,507
საინვესტიციო კონება	6	1,362,000	1,362,000
ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში (51%-100%)	7	117,770	114,057
ინვესტიციები ასოცირებულ საწარმოებში (20%-50%)	8	928,592	928,592
არამატერიალური აქტივები	9	429,954	147,637
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10	8,786,072	6,945,504
სულ გრძელვადიანი აქტივები		11,913,701	9,806,297
მთლიანი აქტივები		34,246,297	49,543,693
მიმდინარე ვალდებულებები			
ფულადი ვალდებულებები კლიენტების წინაშე		14,884,880	25,099,766
მოკლევადიანი სესხი		674,618	2,527,697
საგადასახადო ვალდებულებები		3,163	-
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	11	1,321,608	3,128,635
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		16,884,269	30,756,098
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი სესხი			
გადავადებული შემოსავალი		282,965	2,110,524
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		282,965	2,110,524
მთლიანი ვალდებულებები		17,167,234	32,866,622
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		10,764,236	10,764,236
საემისიო კაპიტალი		24,959,537	24,959,537
გაუნაწილებელი მოგება		(18,416,768)	(20,159,118)
საანგარიშგებო პერიოდის მოგება/ზარალი		(227,942)	1,112,416
მთლიანი კაპიტალი		17,079,063	16,677,071
სულ მთლიანი კაპიტალი და ვალდებულებები		34,246,298	49,543,693

ქეთევან ვანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

ირაკლი კირტავა
გენერალური დირექტორი

სს გალტ ენდ თაგარტი
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

თანხები მოცემულია ერთეულ ლარებში

	შენიშვნა	2018	2017
საოპერაციო შემოსავალი (ზარალი)			
ფასიანი ქაღალდების ოპერაციებით მიღებული წმინდა შემოსავალი / (ზარალი)		6,412,560	5,512,298
ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული წმინდა საკომისიო შემოსავალი / (ზარჯი)		(2,826,990)	(2,582,518)
სულ საოპერაციო შემოსავალი		3,585,570	2,929,780
საოპერაციო ხარჯები			
რეკლამისა და მარკეტინგის ხარჯები		100,894	78,299
შრომის ანაზღაურება		3,277,284	3,144,296
აუდიტორის ხარჯი		68,479	97,174
ადმინისტრაციული ხარჯი		493,629	507,084
ცვეთა და ამორტიზაცია		105,370	151,228
სხვა საერთო ხარჯი		460,348	
სულ საოპერაციო ხარჯი		4,506,004	3,978,081
წმინდა საოპერაციო მოგება / (ზარალი)		(920,434)	(1,048,301)
არასაოპერაციო შემოსავალი / (ზარჯი)			
საპროცენტო შემოსავლები		2,515,536	1,969,730
საპროცენტო ხარჯი		(55,735)	(220,101)
კურსთა სხვაობით მიღებული მოგება / (ზარალი)		337,529	(187,721)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი		115,828	186,340
სხვა არასაოპერაციო ხარჯი		(2,220,665)	412,469
წმინდა არასაოპერაციო მოგება / (ზარალი)		692,493	2,160,717
წმინდა მოგება / (ზარალი)		(227,942)	1,112,416

ქეთევან ვანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

ირაკლი კირტავა
გენერალური დირექტორი

სს გალტ ენდ თაგარტი
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

თანხები მოცემულია ერთეულ ლარებში

	ჩვეულებრივი აქციები	საემისიო კაპიტალი	ინვესტიციების გადაფასების რეზერვი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	მოგება (ზარალი)	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	10,764,236	24,959,537	-	-	(20,159,118)	15,564,655
12 თვის ზრუნვა	-	-	-	-	1,112,416	1,112,416
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,764,236	24,959,537	-	-	(19,046,702)	16,677,071
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	10,764,236	24,959,537	-	-	(18,416,768)	17,307,005
12 თვის ზრუნვა	-	-	-	-	(227,942)	(227,942)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,764,236	24,959,537	-	-	(18,644,710)	17,079,063

Check 2018

Check 2017

ქეთევან ვანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

ირაკლი კირტავა
გენერალური დირექტორი

სს გალტ ენდ თაგარტი
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

თანხები მოცემულია ერთეულ ლარებში

	2018	2017
ფულადი ნაკადები ძირითადი საქმიანობიდან		
წმინდა მოგება	(227,942)	1,112,416
ცვეთის კორექტირება	105,370	151,228
შემოსავლები საბროკერო საქმიანობიდან / მოთხოვნის (ზრდა) შემცირება		978,093
სხვა შემოსავლები / სხვა მოთხოვნების (ზრდა) შემცირება	(1,827,559)	211,052
ავანსების (ზრდა) შემცირება	3,160,390	(4,474,914)
კლიენტებზე გაცემული ფულადი სახსრები / ვალდებულების ზრდა (შემცირება)	(12,042,989)	10,763,906
საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული სხვა გაცემები / სხვა ვალდებულების ზრდა (შემცირება)	(4,597,300)	4,777,371
გადახდილი გადასახადები	3,163	(146,680)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	(15,426,866)	15,271,944
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების (ზრდა) შემცირება	(86,176)	(181,969)
არამატერიალური აქტივების (ზრდა) შემცირება	(282,317)	27,646
მოკლევადიანი ინვესტიციების (ზრდა) შემცირება	949,570	1,897,611
გრძელვადიანი ინვესტიციების (ზრდა) შემცირება	-	(3,714)
მიღებული პროცენტი (ზრდა) შემცირება	2,404,192	1,749,629
მიღებული დივიდენდი	-	179
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	2,985,269	3,489,382
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		
გრძელვადიანი სესხის მიღება (გაცემა)	(1,165,950)	(4,516,537)
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა		
საემისიო კაპიტალის გაზრდა		
გაუნაწილებელი მოგების ზრდა/(შემცირება)	(25,000)	
გადაფასების რეზერვის გაზრდა (შემცირება)	337,529	(187,721)
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან	(853,422)	(4,704,258)
ფულადი სახსრების სუფთა ზრდა	(13,295,019)	14,057,068
ფულადი სახსრები საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში	29,300,973	15,243,905
ფულადი სახსრები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს	16,005,954	29,300,973

ქეთევან ვანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

ირაკლი კირტავა
გენერალური დირექტორი

**ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2018 წლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე**

სს „გალტ ენდ თაგარტი“ (შემდგომში - „კომპანია“) დაფუძნდა 1995 წლის 19 დეკემბერს, სააქციო საზოგადოების სახით („სს“), საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია მუშაობს საქართველოში ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ 2014 წლის 10 სექტემბერს გაცემული საბროკერო საქმიანობის ლიცენზიის შესაბამისად. 2000-2009 წლებში კომპანია საქმიანობას ეწეოდა სახელწოდებით „გალტ ენდ თაგარტ სექიურითის“, ხოლო 2009-2014 წლებში - „ბიჯი კაპიტალი“. 2014 წლის 26 აგვისტოდან კომპანიის სახელია - სააქციო საზოგადოება „გალტ ენდ თაგარტი“. 2005 წლიდან კომპანია წარმოადგენდა სს „საქართველოს ბანკის“ სრულად ფლობილ შვილობილ კომპანიას, ხოლო 2015 წლის ნოემბრიდან სს „გალტ ენდ თაგარტი“ წარმოადგენს სს „ბიჯი ფაინანშალის“ სრულად ფლობილ შვილობილ კომპანიას, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. 2018 წლის 29 მისამდე სს „ბიჯი ფაინანშალის“ 100%-იანი წილის მფლობელი იყო სს „ბიჯეო ჯგუფი“, რომელიც გაიყო ორ დამოუკიდებელ კომპანიად: სს „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ და სს „საქართველოს კაპიტალი“. გაყოფის შემდეგ სს „ბიჯი ფაინანშალის“ 19,90%-იანი წილის მფლობელია ბენკ ოფ ჯორჯია გრუპ პლს, ხოლო 80,10%-იანი წილის მფლობელია სს ბიჯეოჯგუფი.

კომპანია ახორციელებს საბროკერო, საინვესტიციო-საბანკო, საკონსულტაციო და აქტივების მართვის მომსახურებებს. ასევე, ახორციელებს ფინანსური აგენტის მომსახურებას, სასესიო ფასიანი ქაღალდებისა და ჩვეულებრივი აქციების კერძო და საჯარო განთავსებებს, საკონსულტაციო მომსახურებას კორპორაციული რესტრუქტურირების პროცესში, შერწყმისა და გაყოფის ტრანზაქციებში. 2000 წლიდან კომპანიის საქმიანობის მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს მაკროეკონომიკური სექტორებისა და კორპორაციული ანალიტიკური კვლევები. კომპანია უზრუნველყოფს გარეგნობის დადებას წამყვან საერთაშორისო და რეგიონალურ ბაზრებზე. კომპანიის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0102, დავით აღმაშენებლის გამზირი №79.

კომპანია საბროკერო საქმიანობას ეწევა საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ 2014 წლის 10 სექტემბერს გაცემული საბროკერო საქმიანობის ლიცენზიის შესაბამისად. საბროკერო დეპარტამენტი მოიცავს სამ იუნიტს: ფრონტ, ბექ და მიდლ ოფისებს. ფრონტ ოფისი პასუხისმგებელია გაყიდვებსა და კლიენტებთან კომუნიკაციაზე, ბექ ოფისის მოვალეობაში შედის ტრანზაქციების ანგარიშსწორებასთან დაკავშირებული საქმიანობა, ხოლო მიდლ ოფისი ჩართულია ანგარიშების გახსნის, დოკუმენტაციის მოგროვების/განახლების და საოპერაციო/სხვადასხვა რისკების მონიტორინგში. კომპანიის საბროკერო დეპარტამენტი სამივე იუნიტის ჩათვლით მოიცავს 15-ზე მეტ თანამშრომელს, რომლებიც თავიანთ საქმიანობას ეწევიან მათთვის სპეციალურად გაწერილი ინსტრუქციისა და პროცედურული დოკუმენტაციის საფუძველზე.

საბროკერო დეპარტამენტი მომხმარებელს სთავაზობს ორი ტიპის საბროკერო (საინვესტიციო და კასტოდიანურ) ანგარიშს: G&T Brokerage-სა და G&T Trader-ს. მათგან პირველი არის ტრადიციული საბროკერო მომსახურება, სადაც ვაჭრობა ხორციელდება პირადი ბროკერის დახმარებით და მისთვის სავაჭრო დავალებების მიცემის საფუძველზე, ხოლო მეორე ანგარიში წარმოადგენს ონლაინ სავაჭრო პლატფორმას, სადაც კლიენტი ვაჭრობს დამოუკიდებლად კომპანიის ფრონტ ოფისის თანამშრომლების ჩართულობის გარეშე. ამ ანგარიშების მეშვეობით, კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს ვაჭრობის შესაძლებლობას ადგილობრივ, რეგიონალურ და საერთაშორისო ფინანსურ ბაზრებზე საინვესტიციო ინსტრუმენტების ფართო არჩევანით. კომპანია ინტენსიურად თანამშრომლობს საერთაშორისო კასტოდიან ბანკებთან, როგორც არიან Clearstream-ი და Euroclear-ი. კომპანიის საბროკერო საქმიანობა არის მოწინავე საქართველოში და მთლიანი ბაზრის დაახლოებით 90%-ს ფარავს. კომპანია მომსახურებას უწევს 3,000-მდე მომხმარებელს, მათ შორის: რეზიდენტ და არარეზიდენტ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს.

კომპანიის მთავარი მიზანია, მოახდინოს ბაზარზე პოზიციონირება, როგორც საუკეთესო ხარისხის სერვისის პროვაიდერმა, პროდუქტების ყველაზე მრავალფეროვანი არჩევანით (რეგიონების, აქტივების ტიპის და სტრუქტურის მიხედვით) და შესთავაზოს მომხმარებელს ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ყველა ტიპის მომსახურება: მათ შორის ყიდვა/გაყიდვა, შენახვა, ფინანსირება და სხვა.

კომპანია შესაბამისობაშია საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტებთან. კომპანია ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის ყველა მოთხოვნასა და რეკომენდაციას. ამ ფუნქცია/მოვალეობებს კომპანიაში „ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის სამსახური“ ასრულებს, რომელიც საბროკერო საქმიანობის მიმდინარეობის განუყოფელი ნაწილია.

კომპანია მომხმარებლებს სთავაზობს მკროეკონომიკურ და სექტორულ კვლევებს. აღნიშნული დოკუმენტები ქვეყნდება კომპანიის ვებ-გვერდზე და ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისთვის. კომპანიას ჰყავს 6,000-მდე კვლევების გამომწერი. კვლევები ასევე განთავსებულია წამყვან საერთაშორისო პლატფორმებზე: Bloomberg, Capital IQ, Tomson Reuters და FactSet. საჯარო კვლევების გარდა, კომპანია იღებს კერძო დაკვეთებს, რომელიც მორგებულია კლიენტის საჭიროებაზე. კვლევების დეპარტამენტში დასაქმებულია 10 ადამიანი და აერთიანებს მკრო, სექტორულ და ფასიანი ქაღალდების კვლევების მიმართულებებს.

საინვესტიციო საბანკო დეპარტამენტის მომსახურება იყოფა ორ ძირითად ნაწილად: საკონსულტაციო სერვისი და კაპიტალის ბაზრები. საკონსულტაციო სერვისი მოიცავს ფინანსური მრჩევლის მომსახურებას საჯარო და კერძო კომპანიებისა თუ ფიზიკური პირებისათვის, როგორც ლოკალურ ისე საერთაშორისო ბაზარზე. ხოლო კაპიტალის ბაზრების მიმართულება გულისხმობს პროექტებისა თუ მიმდინარე ოპერაციების დასაფინანსებლად საჭირო სახსრების მოზიდვაში დახმარებას, როგორც სასესხო ისე კაპიტალის ბაზრების მეშვეობით.

საკონსულტაციო სერვისი - კომპანია წლების მანძილზე დაგროვებული გამოცდილებასა და ძლიერი გუნდის მეშვეობით უწევს ფინანსური მრჩევლის მომსახურებას მომხმარებლებს ისეთ ტრანზაქციებში/ოპერაციებში, როგორებიცაა: კომპანიის შესყიდვა თუ გაერთიანება, ფინანსური რესტრუქტურირება, კომპანიის შეფასება, კომპანიის მიერ რეიტინგის აღება, კონსულტაცია კომპანიის სტრატეგიასთან დაკავშირებით და ა.შ.

კაპიტალის ბაზრები - კაპიტალის ბაზრებზე კომპანია უმეტეს წილად საჯარო/კერძო ფასიანი ქაღალდების განთავსების აგენტის სერვისითაა წარმოდგენილი. მისი დახმარებით, კორპორაციული და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიერ გამოშვებული ობლიგაციების ჯამურმა მოცულობამ 2014 წლიდან დღემდე დაახლოებით მილიარდ-ნახევარი ლარი შეადგინა. კაპიტალის ბაზრებზე კომპანიის საქმიანობა მოიცავს, როგორც კერძო/საჯარო კომპანიებთან ადგილობრივ ბაზარზე კორპორაციული ობლიგაციების გამოშვების მიმართულებას, ასევე საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტების მიერ გამოშვებულ ობლიგაციებსა და ევრო-ობლიგაციების გამოშვების ტრანზაქციებს.

სს გალტ ენდ თაგარტის შვილობილი კომპანიაა გალტ ენდ თაგარტ ჰოლდინგს ლიმიტედ (Galt and Taggart Holdings Limited) რომლის 99.23%-ს ფლობს სს გალტ ენდ თაგარტი, ხოლო 0.77 %-ს ფლობს სს საქართველოს ბანკი. კომპანია რეგისტრირებულია კვიპროსზე 2006 წლის 3 ივლისს, სარეგისტრაციო ნომერი 179498, იურიდიული მისამართი: Arch. Makariou III 58, IRIS TOWER, 7-th floor, Flat/Office 702 P.C. 1075, Nicosia, Cyprus.

სააქციო საზოგადოება „გალტ ენდ თაგარტი“ის აზერბაიჯანის რესპუბლიკაში ფილიალი - დარეგისტრირდა 2013 წლის 28 დეკემბერს და ფუნქციონირებს, როგორც სს „გალტ ენდ თაგარტი“-ს ფილიალი ქ. ბაქოში. რეგისტრაციის ნომერი #1303493141, მისამართი: აზერბაიჯანის რესპუბლიკა, 1006 ქ. ბაქო, იასამალის რაიონი, მ. მუშფიგის ქ. 1ჯ. სასტურმო "კემპინსკის" ბადამბარის შენობა, მე-6 სართული. ამჟამად ფილიალის ფუნქციონირება შეჩერებულია.

სს გალტ ენდ თაგარტი ბუღალტრულ ჩანაწერებს და აღრიცხვას ახორციელებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად (თანხობრივი მაჩვენებლები წარმოდგენილია ლარებში თუ ტექსტში სხვაგვარად არ არის მითითებული).

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი

შესავალი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის დაშვებით და ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების ("ფასს") და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციის საერთაშორისო კომიტეტის („ფაისკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომელიც გაცემულია 2018 წლისთვის მოქმედი ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია კონსოლიდირებული ისტორიული ღირებულების მეთოდით, გარდა სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა, ვალდებულებებისა და საინვესტიციო ქონებისა.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში.

ფუნქციონირებადი საწარმო

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭომ შეაფასა კომპანიის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც მოქმედმა საწარმომ და დაკმაყოფილდა იმით, რომ მას გააჩნია რესურსები საქმიანობის გასაგრძელებლად ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებიდან მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში. უფრო მეტიც ხელმძღვანელობისთვის უცნობია რაიმე მნიშვნელოვანი გარემოების შესახებ, რამაც შესაძლოა ხელი შეუშალოს ან ეჭვი დაბადოს კომპანიის მიერ საქმიანობის გაგრძელების უნართან დაკავშირებით. ამიტომ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე.

შვილობილი კომპანიები და მეკავშირე საწარმოები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს ინვესტიციებს შემდეგ შვილობილ კომპანიაში და მეკავშირე კომპანიაში:

შვილობილი კომპანია	ხმის უფლებისა და ფლობილი ჩვეულებრივი კაპიტალის		დაფუძნების ქვეყანა	რეგისტრაციის
	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017		
Galt and Taggart Holding Limited	100%	100%	ნიკოზია, კვიპროსის რესპუბლიკა	3 ივლისი 2006

ასოცირებული საწარმოები	ხმის უფლებისა და ფლობილი ჩვეულებრივი კაპიტალის		დაფუძნების ქვეყანა	რეგისტრაციის
	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017		
საქართველოს საფონდო ბირჟა	15,33%	15,33%	თბილისი, საქართველო	12 იანვარი 1999
თბილისის საფონდო ბირჟა	21,59%	21,59%	თბილისი, საქართველო	7 მაისი 2015

ინვესტიციები ასოცირებულ საწარმოებში

ასოცირებული საწარმოები წარმოადგენენ საწარმოებს, სადაც კომპანიას, როგორც წესი, გააჩნია ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე ან სხვაგვარად არის უფლებამოსილი იქონიოს მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიაზე, მაგრამ რომელსაც იგი არ აკონტროლებს ერთპიროვნულად ან ერთობლივად. ინვესტიციები ასოცირებულ საწარმოებში აღირიცხება კაპიტალის მეთოდით და აღიარებულია თავდაპირველი ღირებულებით გუდვილის ჩათვლით.

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფი ახდენს შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაციას მასზე კონტროლის შექმნისთანავე. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ჯგუფს აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე (ანუ უფლებები მას მიმდინარე მომენტში საშუალებას აძლევენ მართოს ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა);
- ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგების მიღების უფლება ან მგრძობელობა; და
- შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე ახორციელებს თუ არა კონტროლს, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან საკონტრაქტო გარიგებები;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმოდგარი უფლებები; და
- ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები;

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებები მოხდარი. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შექმნილი ან გასხვისებული შემოსავალი და ხარჯები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შექმნის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგომ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შვილობილი საწარმოს კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი:

- ჩამოწერს შვილობილი კომპანიის აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს,
- ჩამოწერს არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას
- ჩამოწერს კაპიტალში ასახულ ჯამურ საკურსო სხვაობებს,
- ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას
- ასახავს ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას
- ასახავს მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას
- ასევე მოახდენს მშობელი კომპანიის სხვა სრულ შემოსავალში ადრე ასახული კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, ან გაუნაწილებელ მოგებაზე, როგორც ეს საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, ჯგუფს პირდაპირ რომ გაესხვისებინა შესაბამისი აქტივები ან ჩამოეწერა ვალდებულებები.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

თითოეული ბალანსის შედგენის დღეს კომპანია სამართლიანი ღირებულებით აფასებს ფინანსურ ინტრუმენტებს, როგორცაა სავაჭრო და გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები, დერივატივები და არაფინანსური აქტივები, როგორცაა საინვესტიციო ქონება.

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რომელსაც გაზომვის დღეს პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გასხვისებისთვის შესაბამის ტრანზაქციაში ბაზრის მონაწილეთა შორის იმის მიუხედავად, შეიძლება თუ არა ამ ფასზე პირდაპირ დაკვირვება ან მისი გამოთვლა შეფასების სხვა ტექნიკის გამოყენებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება ითვალისწინებს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტურად გამოყენებით ან მისი ბაზრის სხვა მონაწილეებისთვის მიყიდვით, რომელიც გამოიყენებს ამ აქტივს ყველაზე ეფექტურად და საუკეთესოდ.

აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების გამოთვლისას კომპანია ითვალისწინებს ამ აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები ამავე მახასიათებლებს გაითვალისწინებდნენ აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას გაზომვის დღეს. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში, გაზომვის ან/და განმარტების მიზნით, რეალური ღირებულება აღნიშნულ საფუძველზე დაყრდნობით განისაზღვრება.

სამართლიანი ღირებულება იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის სხვადასხვა დონის კატეგორიებად იმის მიხედვით, თუ რამდენად ხელმისაწვდომია შეფასებისთვის საჭირო მონაცემები და მონაცემთა მნიშვნელობა სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცესში, აღნიშნული კატეგორიებია:

დონე 1 – კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის;

დონე 2 – მეთოდები, რომლითაც შესაძლებელია ყველა იმ ინფორმაციაზე დაკვირვება, რომელიც პირდაპირ თუ არაპირდაპირ მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს რეგისტრირებულ სამართლიან ღირებულებაზე;

დონე 3 – შეფასების მეთოდი, რომლის ყველაზე ქვედა დონის მონაცემები, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად, არ არის წარმოდგენილი.

ფინანსური ინსტრუმენტები - პირველადი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივს ერთი კომპანიისთვის და ფინანსურ ვალდებულებას ან კაპიტალის ინსტრუმენტს მეორე კომპანიისთვის.

ფინანსური აქტივი

პირველადი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები თავდაპირველად და შემდგომში აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების გავლით და სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით.

ფინანსური აქტივის კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და კომპანიის ბიზნეს მოდელზე, რომელსაც გამოიყენებს მათ სამართავად. გამოწვევისა და სავაჭრო მოთხოვნები, რომელიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანიამ გამოიყენა პრაქტიკული მიზანშეწონილობა. თავდაპირველად, კომპანია სამართლიანი ღირებულებით აფასებს ფინანსურ აქტივს, იმ შემთხვევაში თუ ფინანსური აქტივი არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით, გარიგების თვითღირებულებით.

სავაჭრო მოთხოვნები რომელიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანიამ გამოიყენა პრაქტიკული მიზანშეწონილობა, აღირიცხება გარიგების ღირებულებით, ფასს 15-ის შესაბამისად.

ფინანსური ინსტრუმენტები - პირველადი აღიარება და შემდგომი შეფასება

იმისათვის რომ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდეს და შეფასდეს ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სრული შემოსავლის ანგარიშგების გავლით, მან უნდა წარმოშვას ფულადი ნაკადები, რომელიც დაკავშირებული იქნება „მხოლოდ ძირის და პროცენტის გადახდებთან“ (SPPI) ნარჩენ ძირ თანხაზე. აღნიშნული შეფასება მოიხსენიება როგორც SPPI ტესტი და ხორციელდება ინსტრუმენტის დონეზე.

ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელი დაკავშირებულია იმასთან თუ როგორ ახდენს კომპანია ფინანსური აქტივების მართვას ფულადი ნაკადების დასაგენერირებლად. ბიზნეს მოდელი განსაზღვრავს, როგორ ხდება ფულადი ნაკადების შემოდინება, იქნება ეს სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით, ფინანსური აქტივის გაყიდვით, თუ ორივე ერთად. ფინანსური აქტივის ყიდვა ან გაყიდვა, რაც მოითხოვს აქტივის მიწოდებას მოქმედი რეგულაციით ან ბაზარზე არსებული კონვენციით განსაზღვრულ ვადებში, აღიარდება ვაჭრობის თარიღით, რომელიც წარმოადგენს იმ თარიღს, როდესაც კომპანია ვალდებულია იღებს, რომ შეიძენს ან გაასხვისებს აქტივს.

შემდგომი აღიარება

შემდგომი აღიარების მიზნებისთვის, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება ოთხ კატეგორიად:

- ფინანსური აქტივები ამორტიზირებული ღირებულებით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით, ჯამური მოგების ან ზარალის გადახურვით, სრული შემოსავლის ანგარიშგების გავლით. (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით, ჯამური მოგების ან ზარალის გადახურვის გარეშე, სრული შემოსავლის ანგარიშგების გავლით (კაპიტალის ინსტრუმენტები);
- ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით.

ფინანსური აქტივები ამორტიზირებული ღირებულებით (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია ყველაზე დამახასიათებელია კომპანიისთვის. კომპანია აღრიცხავს ფინანსურ აქტივებს ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა სრულდება:

- კომპანია ფლობს ფინანსურ აქტივს ბიზნეს მოდელის შესაბამისად, რათა მოახდინოს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხის და პროცენტის გადახდებს არსებულ ძირ თანხაზე.

ფინანსური აქტივები, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, შემდგომში იზომება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (EIR) და ექვემდებარება გაუფასურებას.

მოგება, ან ზარალი აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც მოხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა, შეცვლა ან გაუფასურება. კომპანიის ფინანსური აქტივები, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო მოთხოვნებს.

სავაჭრო მოთხოვნები არის კლიენტებისგან მისაღები თანხები გაწეულ მომსახურებაზე და მიწოდებულ პროდუქციაზე საქმიანობის ჩვეულებრივ პირობებში. თუ თანხების მიღება მოსალოდნელია ერთი წლის განმავლობაში ან ნაკლებში, ისინი აღირიცხება, როგორც მიმდინარე აქტივები. სხვა შემთხვევაში აღირიცხება, როგორც გრძელვადიანი აქტივები.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური საწყისი ანგარიშებიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებების მოქმედების ვადა; ან
- კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივებთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

ფუნქციონალური ვალუტა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ელემენტების საზომ ვალუტას წარმოადგენს ვალუტა, რომელიც გამოიყენება იმ ეკონომიკურ გარემოში, სადაც კომპანია ახორციელებს საქმიანობას ("ფუნქციონალური ვალუტა"). კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტა ქართული ლარი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საპრეზენტაციო ვალუტას წარმოადგენს ქართული ლარი.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია აღიარებს რეზერვს მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებზე (მსდ) ყველა საკრედიტო ინსტრუმენტზე, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები გამოიანგარიშება სხვაობით სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და სრულ ფულად ნაკადებს შორის, რასაც კომპანია ელოდება რომ მიიღებს, დადისკონტირებულს საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები ასევე მოიცავს ფულად შემოდინებებს გირაოში არსებული აქტივების რეალიზაციიდან ან სხვა საკრედიტო გაუმჯობესებებს, რაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო პირობების განუყოფელ ნაწილს.

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები აღიარდება ორ ეტაპად. საკრედიტო რისკებისთვის, რომელიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზარდია საკრედიტო რისკი, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი აღიარდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი მოვლენებისთვის, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს საკრედიტო ხელშეკრულების შეწყვეტა. იმ საკრედიტო რისკზე, რომელიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად გაიზარდა, სავალდებულოა დანაკარგის რეზერვის აღიარება, მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგზე, რომელიც მოსალოდნელია რისკის დარჩენილ სასიცოცხლო ვადაზე, გაუქმების ვადის მიუხედავად (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის მთლიანი სასიცოცხლო ვადა).

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის კომპანია იყენებს გამარტივებულ მიდგომას მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გამოსათვლელად. შესაბამისად კომპანია არ ადევნებს თვალს საკრედიტო რისკის ცვლილებას, არამედ აღიარებს დანაკარგის რეზერვს მსდ-ს სასიცოცხლო ვადის მიხედვით ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიას შემუშავებული აქვს რეზერვის მატრიცა, რომელიც დაფუძნებულია მის ისტორულ საკრედიტო დანაკარგის გამოცდილებაზე, მორგებული მის დებიტორებზე და ეკონომიკურ გარემოს სამომავლო ფაქტორებზე.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა, ან საიჯარო შემოსავლის მისაღებად არსებული შენობის ნაწილი ან კაპიტალის შეფასებასთან დაკავშირებული ქონება, რომელიც არ გამოიყენება კომპანიის მიერ ან საქმიანობის ჩვეულ რეჟიმში გასაყიდად არსებულ მფლობელობაში. ქონება, რომელიც აშენებულია ან აშენდება მომავალში საინვესტიციო ქონების სახით გამოსაყენებლად ასევე კლასიფიცირებულია, როგორც საინვესტიციო ქონება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით, შემდეგში ხელახლა ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და ასახავს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს საბაზრო პირობებს. კომპანიის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროების საფუძველზე, მათ შორის იმ დამოუკიდებელ შემფასებელთა ანგარიშების საფუძველზე, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და რომლებსაც აქვთ მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება.

საინვესტიციო ქონება, რომელიც გადაკეთდა მუდმივი გამოყენებისთვის როგორც საინვესტიციო ქონება ან რომლისთვისაც ბაზარი ნაკლებად აქტიური რჩება საიმისოდ რომ შეფასდეს სამართლიანი ღირებულებით. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღრიცხულია მოგება-ზარალის ანგარიშში სხვა საოპერაციო შემოსავლის ფარგლებში. საინვესტიციო ქონების სამართლიან ღირებულებაში ცვლილებებიდან მიღებული მოგება და ზარალი ასახულია მოგება-ზარალის შემოსავალში და წარმოდგენილია როგორც საინვესტიციო ქონებიდან გადაფასების სუფთა მოგება ან ზარალი.

შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზდება მხოლოდ მაშინ, როცა აშკარაა, რომ მასთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი გადაედინება კომპანიაში და ხარჯი შეფასდება საიმედოდ. ყველა სხვა რემონტისა და ტექნომსახურების ხარჯი იფარება მათი წარმოქმნისთანავე. თუ საინვესტიო საკუთრება არ ქირავდება, ის რეკლასიფიცირდება ძირითად საშუალებებში და მისი საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღისთვის იქცევა მის პირობით ღირებულებად, რომელიც შემდგომში შემცირდება.

ძირითადი საშუალებები

თავდაპირველი აღიარების დროს, ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, რაც მოიცავს შესყიდვის ფასს და ნებისმიერ ხარჯს, რომელიც პირდაპირ დაკავშირებულია აქტივის დანიშნულების ადგილამდე მიტანას და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან. საწყისი აღიარების შემდგომ, ძირითადი საშუალებების აღრიცხვა უნდა განხორციელდეს თვითღირებულებიდან დარიცხული ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის დაქვეითვით.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს. ხოლო აქტივების ცვეთა ირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

ძირითადი საშუალებები	სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)
ავეჯი და მოძრავი ქონება	5
კომპიუტერები და მოწყობილობა	5

იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობის სასარგებლო მომსახურების ვადა განისაზღვრება 4 წლის ვადით. აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს. მშენებარე აქტივები მიითვლება თვითღირებულებით და არ გაუფასურდება იმ დრომდე, სანამ ხელმისაწვდომია გამოყენებისათვის და რეკლასიფიცირებულია ძირითადი საშუალების შესაბამის ჯგუფში. საიჯარო გაუმჯობესებების ამორტიზაცია ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის შესაბამისად ან მოსალოდნელი საიჯარო ვადის მიხედვით, თუ უფრო მოკლევადიანია. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება მათი წარმოშობისთანავე და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

არამატერიალური აქტივები

კომპანიის არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს. ცალკეული არამატერიალური აქტივის შეფასება ხდება თავდაპირველი აღიარებისას თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურების ხარჯი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული თუ განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის 5-10 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების წიშნების არსებობისას. ვადიანი არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

პროგრამული უზრუნველყოფის შენახვასთან დაკავშირებული ხარჯები აღირიცხება ხარჯებში წარმოშობისას. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის ღირებულება (დაკავშირებული ახალი ან მნიშვნელოვან დაუმჯობესებული უზრუნველყოფის დიზაინსა და ტესტირებასთან) აღიარებულია, როგორც არამატერიალური აქტივები მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანის უნარი და განზრახვა, რომ შესაძლებელი იყოს აქტივის გამოყენება თუ გაყიდვა, რომ აქტივს შეეძლოს სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოტანა, რომ ხელმისაწვდომია ამ პროცესის დასრულებისთვის საჭირო რესურსები, და რომ შესაძლებელია პროგრამის შექმნის ხარჯების სარწმუნოდ შეფასება. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნასთან დაკავშირებული სხვა სახის დანახარჯების აღრიცხვა ხდება ხარჯებში მათი წარმოშობისთანავე.

აქციებით წარმოებულ გადახდებზე დაფუძნებული გარიგებები

კომპანიის თანამშრომლები (ზედა რგოლის ხელმძღვანელების ჩათვლით) იღებენ ანაზღაურებას აქციებზე დაფუძნებული გარიგებებიდან, როდესაც თანამშრომლები ეწევიან მომსახურებას წილობრივი ინსტრუმენტების სანაცვლოდ (წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის გარიგებები).

წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის გარიგებები

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის გარიგებების ფასი აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით იმ თარიღით, როდესაც მოხდა მათი მიღება. თანამშრომლებზე გაცემული წილობრივი ფასინი ქალაქები აღრიცხულია წინასწარ გაწეულ ხარჯებში.

ეს პერიოდი სრულდება მაშინ, როდესაც შესაბამისი თანამშრომელი მთლიანად უფლებამოსილია მიიღოს პრემია ("ძალაში შესვლის თარიღი"). ძალაში შესვლის თარიღისათვის, ყოველ საბალანსო წელს აღიარებული წილობრივი ინსტრუმენტებით წარმოებულ გარიგებების მთლიანი ხარჯი დამოკიდებულია ძალაში ყოფნის მთლიანი პერიოდის გასვლასა და წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შეფასებაზე. მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში ასახული ხარჯი თუ შემოსავალი წარმოადგენს მთლიანი ხარჯის ცვლილებას პერიოდის დასაწყისიდან ბოლომდე.

ძალაში შესვლამდე არ ხდება პრემიის ხარჯის აღიარება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც უფლებამოსილების მინიჭება დამოკიდებულია საბაზრო პირობებზე, გათვალისწინებით იმისა, რომ ყველა დანარჩენი პირობა შესრულებულია. ეს შემთხვევა მიიჩნევა უფლებამოსილების მინიჭებად, მიუხედავად იმისა, დაკმაყოფილებულია თუ არა საბაზრო პირობები.

როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტებით წარმოებულ ანგარიშსწორებაზე დაფუძნებული პრემიების პირობები იცვლება, მინიმალური ხარჯის აღიარება ხდება იმ სახით, თითქოს არ მომხდარიყოს პირობების ცვლილება. გარდა ამისა, ხარჯის აღიარება ხდება ნებისმიერი კორექტირებისათვის, რომელიც ზრდის აქციებით წარმოებულ გადახდებზე დაფუძნებული გარიგებების მთლიან სამართლიან ღირებულებას ან სხვაგვარად წარმოადგენს თანამშრომლის სარგებელს მოდიფიკაციის თარიღით.

როდესაც ხდება წილობრივი ინსტრუმენტებით გაცემული პრემიის გაუქმება, ის ძალაში შესულად მიიჩნევა გაუქმების თარიღით, ხოლო ნებისმიერი პრემიის ხარჯის იმ ნაწილის აღიარება, რომლის აღიარებაც ჯერ არ მომხდარა ხდება მყისიერად. თუმცა, თუ გაუქმებულ პრემიას ჩაენაცვლება ახალი, რომელიც გადაცემის თარიღისათვის აღწერილია, როგორც ჩანაცვლების პრემია, ძველი და ახალი პრემიები მოიაზრება თავდაპირველი პრემიის კორექტირებად, როგორც აღწერილია წინა აზვაცში.

ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები, თავდაპირველი აღიარებისას კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის გავლით, სესხები, სავაჭრო ვალდებულებები, ან ჰეჯირების ინსტრუმენტებად განსაზღვრულ დერივატივად ეფექტურ ჰეჯში.

ყველა ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სესხის და ვალდებულებების შემთხვევაში პირდაპირ მიკუთვნებადი ხარჯების გამოკლებით.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს და სესხებს საბანკო ოვერდრაფტის ჩათვლით.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე, როგორც აღწერილია ქვემოთ:

სესხები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, პროცენტური სესხები შემდგომში ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის მიხედვით. მოგება, ან ზარალი აღიარდება, როგორც მოგება-ზარალში, ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის მომენტისთვის, ასევე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით ამორტიზაციის პროცესში. ამორტიზირებული ღირებულება გამოითვლება შესყიდვის პროცესში მიღებულ ნებისმიერ პრემიუმის ან ფასდაკლების გათვალისწინებით და ყველა გადასახადის და ხარჯის გათვალისწინებით, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით ამორტიზაცია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღირიცხება, როგორც ფინანსური ხარჯები. აღნიშნული კატეგორია ძირითადად მიესადაგება პროცენტის მატარებელ სესხებს.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები წარმოადგენს ვალდებულებას იმ საქონლისა თუ მომსახურებისთვის, რომელიც კომპანიამ შეიძინა მისი მომწოდებლისგან ჩვეულებრივი ბიზნეს ოპერაციებით. სავაჭრო მოთხოვნები კლასიფიცირდება, როგორც მიმდინარე ვალდებულებები, თუ გადახდის ვალდებულება არის ერთ წლამდე პერიოდში, თუ არა, როგორც გრძელვადიანი ვალდებულებები. ამჟამად კომპანიის მთლიანი სავაჭრო ვალდებულებების დაფარვა მოსალოდნელია საბალანსო ანგარიშგების თარიღიდან ერთ წლამდე პერიოდში და კლასიფიცირებულია, როგორც მიმდინარე ვალდებულებები. სავაჭრო ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომ პერიოდში ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა ხდება, როდესაც მოხდება ნაკისრი ვალდებულების გაუქმება, გათავისუფლება ან ვადის გასვლა. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ახლით ჩანაცვლება იგივე მსესხებლისგან მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების პირობების მნიშვნელოვანი ცვლილება, მსგავსი გაცვლა ან მოდიფიკაცია აღიარდება, როგორც არსებული ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. სხვაობა შესაბამის საბალანსო ღირებულებებში აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები გაიქვითება და ნეტო თანხა ნაჩვენებია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, იმ შემთხვევაში თუ მიმდინარე პერიოდში არსებობს იურიდიული ძალის მქონე უფლება, რომ მოხდეს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვა და არსებობს განზრახვა, რომ მოხდეს ვალდებულების გასწორება ან აქტივის რეალიზაცია ერთდროულად ნეტო თანხაზე.

მოგების გადასახადი

კომპანია მოგების გადასახადს განსაზღვრავს საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად დაბეგრას ექვემდებარება მხოლოდ მფლობელებს შორის განაწილებული მოგება და რეინვესტირებული მოგება არ დაიბეგრება მოგების გადასახადით (საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 981-ე მუხლითა და 309-ე მუხლის 99-ე და 103-ე ნაწილებით გათვალისწინებული გამონაკლისების გარდა). მოგების გადასახადის ვალდებულება გამოითვლება როგორც 15/85 განაწილებული დივიდენდის თანხიდან.

საგადასახადო დაბეგრის სისტემის სპეციფიკურობიდან გამომდინარე საქართველოში რეგისტრირებულ კომპანიებს აღარ აქვთ დროებითი სხვაობები საგადასახადო კუთხით არსებულ აქტივებსა/ვალდებულებებსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის, შესაბამისად აღარ წარმოიქმნება გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივი და ვალდებულება.

კომპანია საკუთარ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აღიარებს პირობითი მოგების გადასახადის ვალდებულებას, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას მომავალ პერიოდებში მოგების განაწილების დროს.

კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც საემისიო კაპიტალი.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გაცხადებულია ანგარიშგების თარიღამდე ან თარიღით. დივიდენდები გაცხადებულია, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გაცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

პირობითი ვალდებულებები და აქტივები

პირობითი ვალდებულებების აღიარება ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში არ ხდება, თუ არ არსებობს ვალდებულებების დასაფარი რესურსების გადინების საფუძველი, რომელიც შეიძლება სარწმუნოდ შეფასდეს. პირობითი აქტივების აღიარება არ ხდება ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუმცა ხდება მათი გაცხადება, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემდეგი კონკრეტული კრიტერიუმები უნდა დაკმაყოფილდეს ვიდრე მოხდება შემოსავლის აღიარება:

შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან

მესამე მხარეთა ოპერაციებთან (როგორებიცაა აქციების თუ სხვა ფასიანი ქაღალდების შექმნა ან გაყიდვა) დაკავშირებული მოლაპარაკებებიდან ან მოლაპარაკებებში მონაწილეობიდან მიღებული თანხები აღირიცხულია გარიგების დასრულებისას. გარიგებებთან დაკავშირებული გასამრჯელო ან გასამრჯელოს კომპონენტები, აღიარებულია შესაბამისი პირობების შესრულების შემდგომ. გასამრჯელო ან მისი კომპონენტები, რომლებიც დაკავშირებულია კონკრეტულ შესრულებასთან, აღიარებულია შესაბამისი კრიტერიუმების შესრულების შემდეგ.

პროცენტი და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისათვის და სავაჭროდ გამიზნული ან გასაყიდად არსებული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდებისათვის, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, რომლითაც ხდება მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი დაფარვებისა და შემოსავლისა ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის თუ უფრო მოკლე პერიოდის მანძილზე, სადაც ეს შესაძლებელია, ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ზუსტი დისკონტირება. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას ან ზღვრულ ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ კომპანია გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ახალ საბალანსო ღირებულებაზე.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

შემოსავლის აღიარება ხდება კომპანიის მიერ თანხის მიღების უფლების წარმოშობისას.

სამუშაო და საანგარიშგებო ვალუტების და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც კომპანიის საანგარიშგებო ვალუტას წარმოადგენს. შესაბამისად, ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი თანხები იზომება აღნიშნულ ვალუტაში. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში არსებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ლარში ხდება სებ-ის გაცვლითი კურსით ანგარიშგების დღეს. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი საშუალებების კონვერტაცია, რომლებიც იზომება უცხოურ ვალუტაში ისტორიული ღირებულების დადგენის მიზნით, ხდება გაცვლითი კურსით, რომელიც არსებობს თავდაპირველი ოპერაციის დღეს. არაფულადი საშუალებები, რომლებიც იზომება უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. როცა არამონეტარული პუნქტის მოგება ან ზარალი აღიარებულია სხვა სრულ მოგებაში, აღნიშნული მოგების ან ზარალის ნებისმიერი შეცვლილი კომპონენტი აღიარებულია სხვა სრულ მოგებაში. და პირიქით, როცა არამონეტარული პუნქტის მოგება ან ზარალი აღიარებულია მოგებას ან ზარალში, აღნიშნული მოგების ან ზარალის ნებისმიერი შეცვლილი კომპონენტი აღიარებულია მოგებას ან ზარალში. სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის საკონტრაქტო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს, ჩართულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
1 USD/GEL	2.6766	2.5922
1 EUR/GEL	3.0701	3.1044
1 CHF/GEL	2.7268	2.6584
1 CAD/GEL	1.9674	2.0683
1 GBP/GEL	3.3955	3.5005

საშუალო საკურსო განაკვეთები აღნიშნულ წლებში არის შემდეგი:

	2018	2017
საშუალო USD/GEL	2.535	2.509
საშუალო EUR/GEL	2.991	2.832
საშუალო CHF/GEL	2.591	2.547
საშუალო CAD/GEL	1.956	1.934
საშუალო GBP/GEL	3.381	3.232

4. ახალი და შესწორებული სტანდარტების მიღება და საბუღალტრო პოლიტიკის ინტერპრეტაცია და ნებაყოფლობითი ცვლილებები

ფინანსური აღრიცხვის ახალი საერთაშორისო სტანდარტების მიღება.

კომპანიამ მიიღო ფასს 15 და ფასს 9. აღნიშნული ახალი სტანდარტების დანერგვით გამოწვეული ცვლილების შინაარსი და ეფექტი აღწერილია ქვემოთ.

ფასს 15 კლიენტებთან კონტრაქტებიდან შემოსავალი

2014 წლის მაისში ფასს-მ გამოუშვა ფასს 15 კლიენტებთან კონტრაქტებიდან შემოსავალი, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვრიდან, ნებადართული იყო დროზე ადრე მიღება. ფასს 15 განსაზღვრავს შემოსავლის აღიარების პრინციპებს და გამოიყენება კლიენტებთან ყველა კონტრაქტის მიმართ. თუმცა, ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამახასიათებელი პროცენტი და საკომისიო შემოსავლები და იჯარები კვლავაც სცილდება ფასს 15-ის ფარგლებს და რეგულირდება სხვა მოქმედი სტანდარტებით. ფასს 15-ის შესაბამისად, შემოსავალი აღიარებულია იმ მოცულობით, რომელიც ასახავს თანხას, რომელსაც საწარმო მოსალოდნელია, რომ მიიღებს საქონლის ან მომსახურებების კლიენტისთვის გადაცემის სანაცვლოდ. ეს სტანდარტი ასევე განსაზღვრავს ხასიათთან, მოცულობასა და დროსთან ასევე ნებისმიერ შემოსავლი გაურკვევლობასთან და კლიენტების შესაბამისი ფულად ნაკადებთან დაკავშირებულ ინფორმაციის წარმოდენის მოთხოვნებს.

სტანდარტზე გადასვლას არ ქონია არსებითი ეფექტი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები

შესავალი

2014 წლის ივლისში, ფასს-მა გამოსცა ფასს 9-ის ფინანსური ინსტრუმენტები – საბოლოო ვარიანტი, რომელმაც შეცვალა ბას 39-ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება და 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ წლიური პერიოდისთვის არსებული ყველა წინა ვერსია, ვადაზე ადრე გამოყენება დასაშვებია. კომპანიამ მიიღო ახალი სტანდარტი მისი ძალაში შესვლის თარიღიდან.

კლასიფიკაცია და შეფასება

კლასიფიკაციისა და შეფასების პერსპექტივიდან გამომდინარე ახალი სტანდარტი მოითხოვს, რომ ყველა ფინანსური აქტივი, გარდა წილობრივი ინსტრუმენტებისა და წარმოებულებისა, შეფასდეს საწარმოს ბიზნეს მოდელის კომბინაციის საფუძველზე საიმისოდ, რომ განხორციელდეს აქტივების და ინსტრუმენტების საკონტრაქტო ფულადი სახსრების ნაკადის მახასიათებლების მართვა. ბასს 39 შეფასების კატეგორიები ჩაენაცვლება სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის (FVPL) ფარგლებში, სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლის ფარგლებში (FVOCI) და ამორტიზებული ღირებულებით. ფასს 9 ასევე საშუალებას აძლევს საწარმოს საბოლოოდ განსაზღვროს ინსტრუმენტები, რომლებიც აფასებენ ამორტიზებულ ღირებულებას ან სამართლიანი ღირებულებას სხვა სრული შემოსავლის ინსტრუმენტების ფარგლებში როგორც FVPL, თუ ამის გაკეთება აღმოჩნდება ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების შეუსაბამობას. წილობრივი მონაწილეობის ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, შეიძლება საბოლოოდ განისაზღვროს როგორც FVOCI, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მოგების ან ზარალის შემდგომი რეკლასიფიკაციის გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვის წესი ძირითადად იქნება ისეთივე. როგორც იყო ბასს 39-ის მოთხოვნებში, გარდა იმ მოგების ან ზარალისა, რომელიც წარმოიქმნა FVPL-ს შესაბამისად განსაზღვრულ ვალდებულებებთან დაკავშირებით. ასეთი ცვლილებები წარმოდგენილი იქნება სხვა სრულ შემოსავალში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში შემდგომი რეკლასიფიკაციის გარეშე მანამ, სანამ სააღრიცხვო შეუსაბამობა არ წარმოიქმნება მოგებას ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფასს 9-ზე გადასვლის ეფექტი მოგება ან ზარალის უწყისზე გამოწვეულია გაცემული სესხის აღიარებით სამართლიანი ღირებულებით მოგებას ან ზარალში, რომელიც აღიარებულა ამორტიზირებული ღირებულებით.

ასევე ფასს 9-ზე გადასვლით შეიცვალა კომპანიის აქტივების კლასიფიკაცია გასაყიდად ფლობილი ფინანსური აქტივებიდან და ვადის გასვლამდე ფლობილი ფასიანი ქარაღებიდან გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებში სამართლიანი ღირებულებით მოგებას ან ზარალში.

ფასს 9-ის მიღების შედეგად კომპანიას აქვს შემდეგი კლასიფიკაციები ფინანსური აქტივებისთვის 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით

კლასიფიკაცია ფასს 9-ის მიხედვით

დებიტორული დავალიანება

დებიტორული დავალიანება

გაცემული სესხები

გაცემული სესხები

სავაჭროდ ფლობილი ფასიანი ქაღალდები

ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგებას ან ზარალში

ვადის გასვლამდე ფლობადი ფასიანი ქაღალდები

ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგებას ან ზარალში

ფასს 2 –ის ცვლილება - წილობრივი გადახდის ოპერაციების კლასიფიკაცია და შეფასება

ფასს-მა გამოსცა ფასს 2-ის – წილობრივი გადახდა – ცვლილება, რომელიც ეხება სამ მთავარ სფეროს: ფულადი ანგარიშსწორების პირობით ოპერაციის შეფასებაზე ზემოქმედება; წილობრივი გადახდის ოპერაციის კლასიფიკაცია სუფთა ანგარიშსწორების მახასიათებლები საგადასახადო ვალდებულებების დაკავებისთვის; და აღრიცხვა რამდენად ცვლის წილობრივი გადახდის ოპერაციის პირობების მოდიფიკაცია ფულადი ანგარიშსწორების პირობით ოპერაციის კლასიფიკაციას. მიღების შემდეგ, ორგანიზაციებმა უნდა გამოიყენონ ცვლილებები წინა პერიოდების ხელახლაფორმულირების გარეშე, მაგრამ რეტროსპექტული გამოყენება ნებადართულია, თუ შერჩეული იქნება ყველა სამივე ცვლილება და სხვა კრიტერიუმები შესრულდება. ეს ცვლილებები ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდისთვის, ნებადართულია ვადაზე ადრე მიღება.

საინვესტიციო ქონების გადაცემა (ბას 40-ის შესწორებები)

ეს ცვლილებები აზუსტებს როდის უნდა განახორციელოს ორგანიზაციამ ქონების, მათ შორის მშენებლობის ან განვითარების პროცესში ამ საინვესტიციო ქონების ფარგლებს გარეთ არსებული ქონების გადაცემა. ეს ცვლილებები ასევე ადასტურებს, რომ გამოყენების ცვლილება მოხდება, როცა ქონება აკმაყოფილებს საინვესტიციო ქონების განსაზღვრას და არსებობს გამოყენებაში ცვლილების მტკიცებულება. ხელმძღვანელობის განზრახვაში ქონების გამოყენებასთან დაკავშირებით მარტივი ცვლილება წარმოადგენს გამოყენებაში ცვლილების მტკიცებულებას. ორგანიზაციებმა უნდა გამოიყენონ პერსპექტივის თვალსაზრისით გამოყენებაში ცვლილებები, რომელიც წარმოიქმნება საანგარიშგებო პერიოდის დაწყებისა დღეს ან შემდეგ, რომლის განმავლობაშიც საწარმო პირველად გამოიყენებს ცვლილებებს. ნებისმიერმა საწარმომ უნდა გადააფასოს ამ თარიღისთვის ფლობილი ქონების კლასიფიკაცია, და თუ შესაძლებელია, განახორციელოს ქონების რეკლასიფიკაცია სამისოდ, რომ ასახოს პირობები, რომლებიც არსებობს ამ თარიღისთვის. რეტროსპექტული გამოყენებას ბას 8-ის შესაბამისად ნებადართული მხოლოდ, თუ ეს შესაძლებელია რეტროსპექტივის გამოყენების გარეშე. ეს ცვლილება ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრისთვის დაწყებულიყო პერიოდისთვის.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ფასს 16 იჯარები

ფასს 16 გამოშვებულია 2016 წლის იანვარში, და მან შეცვალა: ბას 17 - იჯარები, IFRIC 4 განსაზღვრავს მოიცავს, თუ არა ეს შეთანხმება იჯარას, SIC-15 საოპერაციო იჯარები - სტიმულირების ღონისძიებები და SIC-27 ოპერაციის არსის შეფასება, რომელიც მოიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას. ფასს 9-ში განსაზღვრულია აღიარების, შეფასების, პრეზენტაციის და იჯარების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის პრინციპებს და მოითხოვს მოიჯარეებისგან, რომ ბალანსის შემდგომი ერთი მოდელის შესაბამისად ყველა იჯარა ბას 17 -ის შესაბამისად ფინანსური იჯარის

აღრიცხვის მსგავსი იყოს. ეს სტანდარტი მოიცავს ორ აღიარებულ გამოწვევის მოიჯარეებთან დაკავშირებით - „დაბალ-ღირებულებიანი აქტივების იჯარები“ (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) და მოკლევადიანი იჯარები (ე.ი. იჯარები 12 თვიანი ან ნაკლები ვადით) და იჯარის დაწყების ვალდებულება, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას გადაიხადოს საიჯარო გადასახდელები (ე.ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივი, რომელიც წარმოადგენს უფლებას გამოუყენებელი იყოს განსაზღვრული აქტივი იჯარის ვადაში (ე.ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებული არიან ცალკე აღიარონ საპროცენტო დანახარჯი იჯარის ვალდებულებაზე და ცვეთის დანახარჯი აქტივის გამოყენების უფლებაზე.

მოიჯარეები ასევე ვალდებული არიან გადააფასონ იჯარის ვალდებულება გარკვეული მოვლენების წარმოქმნის შემდეგ (მაგ. ცვლილება იჯარის ვადაში, ცვლილება მომავალ საიჯარო გადახდებში, რომელიც გამოწვეულია ინდექსში და ამ გადახდების განსაზღვრაში გამოყენებულ განაკვეთში ცვლილებით. მოიჯარე ზოგადად აღიარებს იჯარის ვალდებულების გადაფასების თანხას აქტივის გამოყენების უფლების მქონე აქტივის კორექტირების სახით.

ფასს 16-ის შესაბამისად მეიჯარის საბუღალტრო აღრიცხვა არსებითად არ განსხვავდება ბას 17-ის შესაბამისად განხორციელებული დღევანდელი საბუღალტრო აღრიცხვისგან. მეიჯარეები გააგრძელებენ ყველა იჯარის კლასიფიკაციას იმავე კლასიფიკაციის პრინციპის გამოყენებით, რომელსაც იყენებს ბას 17 და განსხვავებენ იჯარის ტიპებს : საოპერაციო და ფინანსური იჯარები.

ფასს 16 ასევე მოითხოვს მოიჯარეებისგან და მეიჯარეებისგან უფრო ფართოდ წარმოადგინონ ინფორმაცია, ვიდრე ეს ხდებოდა ბას 17 -ის შესაბამისად.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს დაწყებული წლიური პერიოდიდან ან შემდეგ. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენება, მაგრამ სანამ რომელიმე ორგანიზაცია გამოიყენებს ფასს 15-ს. მოიჯარეს შეუძლია აირჩიოს სტანდარტის გამოყენება სრული რეტროსპექტივის ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტივის მეთოდის გამოყენებით. სტანდარტის გადაცემის დებულებები უშვებს გარკვეულ შედგავთებს. კომპანიამ დაასრულა ფასს 16-ზე გადასვლის პოტენციური ეფექტის თავდაპირველი შეფასება მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. 2019 წლის 1 იანვრის მონაცემებზე დაყრდნობით, კომპანია ელოდება რომ ახალი სტანდარტის მიღების შედეგად მისი აქტივები და ვალდებულებები გაიზარდება 272,403 ლარით.

ბას 12 - საშემოსავლო გადასახადები

ბას 12-ის ცვლილებები აზუსტებს, რომ დივიდენდების საშემოსავლო გადასახადის შედეგები (თუკი არის), რომლებიც განსაზღვრულია ფასს 9-ში (ე.ი. წილობრივი ინსტრუმენტების მფლობელებზე მოგებების განაწილებას მათ მფლობელობაში არსებული წილების პროპორციულად) უნდა იქნას აღიარებული:

- იმავდროულად, როცა ხდება ამ დივიდენდების გადახდის ვალდებულების აღიარება; და
- მოგება ან ზარალში, სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგებაში იმის მიხედვით ორგანიზაციამ აღიარა თუ არა წარსული ოპერაციები ან მოვლენები, რომლებმაც წარმოქმნა გასანაწილებელი მოგებები, საიდანაც ხდება დივიდენდების გადახდა.

ბას 12-ის ცვლილებები ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული პერიოდებისთვის, თუმცა ნებადართულია უფრო ადრე გამოყენება. ორგანიზაციებმა უნდა გამოიყენონ დივიდენდებზე საშემოსავლო გადასახადის შედეგების ცვლილება, რომელიც აღიარებულია წარმოდგენილი ადრინდელი შესადარის პერიოდის დაწყების დღეს ან შემდეგ. ბას 28 დაკავშირებულ და ერთობლივ საწარმოებში ინვესტიციები – დაზუსტება, რომ ინვესტიციის ობიექტების შეფასება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის საშუალებით მოხდება თითოეული ინვესტიციის მიხედვით.

ეს ცვლილებები აზუსტებს, რომ

- ნებისმიერ ორგანიზაციას, რომელიც არის ახალი სარისკო ინვესტიციის მქონე ორგანიზაცია, ან სხვა პირობითი ორგანიზაცია, შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება თავდაპირველი აღიარებით თითოეული ინვესტიციის მიხედვით, რათა შეფასდეს მისი ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის საშუალებით.

• თუ რომელიმე კომპანიას, რომელიც არა არის თვითონ საინვესტიციო კომპანია, აქვს წილი რომელიმე ასოცირებულ ან ერთობლივ საწარმოში, რომელიც არის საინვესტიციო კომპანია, ამ კომპანიას შეუძლია წილობრივი მონაწილეობის მეთოდის გამოყენებისას, გადაწყვიტოს სამართლიანი ღირებულებით შეფასების შენარჩუნება, რომელიც გამოიყენება საინვესტიციო ასოცირებული ან ერთობლივი საწარმოს მიერ შვილობილ კომპანიებში საინვესტიციო ასოცირებული კომპანიის ან ერთობლივი საწარმოს მიმართ. ეს გადაწყვეტილება მიიღება ცალკე თითოეული საინვესტიციო ასოცირებული კომპანიისა და ერთობლივი საწარმოსთვის ამ ორი თარიღიდან რომელიც უფრო გვიან დადგება:

- საინვესტიციო ასოცირებული კომპანია ან ერთობლივი საწარმო თავდაპირველად აღიარებულია;
- ასოცირებული კომპანია ან ერთობლივი საწარმო გახდება საინვესტიციო კომპანია; და
- საინვესტიციო ასოცირებული კომპანია ან ერთობლივი საწარმო პირველად ხდება მშობელი კომპანია.

ეს ცვლილებები გამოყენებული უნდა იყოს რეტროსპექტულად და ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ საწარმოებს, სადაც კომპანიას, როგორც წესი, გააჩნია ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე ან სხვაგვარად არის უფლებამოსილი იქონიოს მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიაზე, მაგრამ რომელსაც იგი არ აკონტროლებს ერთპიროვნულად ან ერთობლივად. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში აღირიცხება კაპიტალის მეთოდით და აღიარებულია თავდაპირველი ღირებულებით გუდვილის ჩათვლით. ვინაიდან კომპანია არ ახორციელებს მეკავშირე საწარმოების კონსოლიდირებას ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, შესაბამისად ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში არ აღირიცხება კაპიტალის მეთოდით.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

თითოეული ბალანსის შედეგის დღეს კომპანია სამართლიანი ღირებულებით აფასებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორცაა სავაჭრო და გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები, დერივატივები და არაფინანსური აქტივები, როგორცაა საინვესტიციო ქონება.

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რომელსაც გაზომვის დღეს პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გასხვისებისთვის შესაბამის ტრანზაქციამო ბაზრის მონაწილეთა შორის იმის მიუხედავად, შეიძლება თუ არა ამ ფასზე პირდაპირ დაკვირვება ან მისი გამოთვლა შეფასების სხვა ტექნიკის გამოყენებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება ითვალისწინებს ბაზრის მონაწილეს შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტურად გამოყენებით ან მისი ბაზრის სხვა მონაწილეებისთვის მიყიდვით, რომელიც გამოიყენებს ამ აქტივის ყველაზე ეფექტურად და საუკეთესოდ.

აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების გამოთვლისას კომპანია ითვალისწინებს ამ აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები ამავე მახასიათებლებს გაითვალისწინებდნენ აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას გაზომვის დღეს. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში, გაზომვის ან/და განმარტების მიზნით, რეალური ღირებულება აღნიშნულ საფუძველზე დაყრდნობით განისაზღვრება.

სამართლიანი ღირებულება იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის სხვადასხვა დონის კატეგორიებად იმის მიხედვით, თუ რამდენად ხელმისაწვდომია შეფასებისთვის საჭირო მონაცემები და მონაცემთა მნიშვნელობა სამართლიანი ღირებულებით შეფასების პროცესში, აღნიშნული კატეგორიებია:

დონე 1 – კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის;

დონე 2 – მეთოდები, რომლითაც შესაძლებელია ყველა იმ ინფორმაციაზე დაკვირვება, რომელიც პირდაპირ თუ არაპირდაპირ მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს რეგისტრირებულ სამართლიან ღირებულებაზე;

დონე 3 – შეფასების მეთოდი, რომლის ყველაზე ქვედა დონის მონაცემები, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად, არ არის წარმოდგენილი.

1. ფული ბანკში

	12/31/2018	12/31/2017
ეროვნული ვალუტა რეზიდენტ ბანკში	92,671	2,998,037
უცხოური ვალუტა რეზიდენტ ბანკში	309,927	620,250
უცხოური ვალუტა არარეზიდენტ ბანკში	718,476	582,742
სადილეროს ფულადი სახსრები	1,121,074	4,201,028
კლიენტების ფულადი სახსრები რეზიდენტ ბანკში	14,209,310	24,946,862
კლიენტების ფულადი სახსრები არარეზიდენტ ბანკში	675,570	152,904
კლიენტების ფულადი სახსრები	14,884,880	25,099,766
სულ ფული ბანკში	16,005,954	29,300,794

2. რეალიზებადი ფასიანი ქაღალდები

	12/31/2018	12/31/2017
ინვესტიციები პრივილეგირებულ აქციებში	535,320	-
რეალიზებადი ფასიანი ქაღალდები	535,320	-

3. სავაჭროდ ფლობილი ფასიანი ქაღალდები

	12/31/2018	12/31/2017
ინვესტიციები წილობრივ ფასიან ქაღალდებში	112,479	126,475
ინვესტიციები საპროცენტო სარგებლის მქონე სავალო ფასიან ქაღალდებში	4,364,319	5,835,213
სავაჭროდ ფლობილი ფასიანი ქაღალდები	4,476,798	5,961,688

4. დარიცხული მოთხოვნები

	12/31/2018	12/31/2017
დარიცხული მოთხოვნები	585,953	2,082,960
გადახდილი ავანსები	728,571	2,391,954
სხვა აქტივები	1,314,524	4,474,914

5. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალება	კომპიუტერული	ავეჯი და	იჯარით
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერი	215,767	197,263	146,287
ცვლილება 12 თვე	36,056	2,200	56,945
ჩამოწერა	(7,290)	-	(213)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერი	244,534	199,463	203,019

ცვეთა	კომპიუტერული ტექნიკა	ავეჯი და ინვენტარი	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერი	90,849	80,818	79,143
ცვლილება 12 თვე	39,218	33,769	37,453
ჩამოწერა	(3,547)	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერი	126,520	114,587	116,596
ძირითადი საშუალებები (წმინდა)	118,014	84,876	86,423

6. საინვესტიციო ქონება

	12/31/2018	12/31/2017
საოფისე ფართი 412.23 მ ²	1,362,000	1,362,000
საინვესტიციო ქონება	1,362,000	1,362,000

7. ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში

	12/31/2018	12/31/2017
ინვესტიციები შვილობილ საწარმოებში	117,770	114,057
	117,770	114,057

8. ინვესტიციები ასოცირებულ საწარმოებში

	12/31/2018	12/31/2017
GSE (JSC Georgia Stock Exchange) - 15.33%	110,250	110,250
TSE (JSC Tbilisi Stock Exchange) - 21.6%	818,342	818,342
ინვესტიციები ასოცირებულ საწარმოებში	928,592	928,592

9. არამატერიალური აქტივები

	12/31/2018	12/31/2017
არამატერიალური აქტივები	429,954	147,637

10. მოთხოვნები გაცემული სესხებიდან

	12/31/2018	12/31/2017
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	8,786,072	6,945,504

11. მოკლევადიანი ვალდებულებები

	12/31/2018	12/31/2017
დარიცხული ბონუსები	984,000	842,863
მოკლევადიანი ვალდებულებები	337,608	2,285,772
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	1,321,608	3,128,635

ქეთევან ვანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

ირაკლი კირტავა
გენერალური დირექტორი